

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 or., 8 luni 1 fl. 75 or.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 8 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 8 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47

Corespondențele sunt a se adresa la:
Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.

Epiletole nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se inapoiază.

INSETIUNILE

Pentru odată 7 or., — de două ori 12 or., — de trei ori
15 or. rândul cu litere garmon — și timbru de 30 or. pentru
de-care publicare.

Prenumerări nouă la „Telegraful Român”

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenúmerări se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung). Numele prenúmerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime să fie scris bine, ca să se poată ceta.

Se atrage atenția on. domni abonați, al căror abonament se sfîrșește cu ultima Decembrie 1883, așa încât din vremea abonamentului, pentru ca să nu fie expeditura silită a sista, sau a întârdia cu expedarea foiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în expediție se face prin lipirea unei fâșii de adresă dela abonamentul ultim.

Lupta pentru limbă în senatul imperial austriac.

(Urmare.)

Contele Hohenwart: Am dîs la prima ceteire că această propunere este neopportuna; de atunci încocace m' am convins și mai tare despre acest adever, pentru că rezolvarea cestiunei de limbă este imposibilă într'un timp când partidele și naționalitățile stau față în față într'o atitudine atât de ostilă. Încât pentru merit, comisiunea încă recunoaște necesitatea limbii germane, însă e un lucru problematic, dacă propunerea minorității a ales calea cea adevărată pentru a asigura limbii germane poziția ce ea o pretinde. Este treaba administrației militare a se îngriji de susținerea unității în armată. Partida din dreapta n'a dîs, că o definiție a limbii de stat este imposibilă, din contră, noi credem că s'au pus prea multe definiții. Dacă ne vom reaminti, că noțiunea despre „limba țărilor”, în anii mai dinainte abia capabilă de o interpretare diferită, după 16 ani de când există legile fundamentale de stat s'a făcut obiect de controversă, și vădând reflexia acestei certe asupra vieții publice întregi: ar fi un lucru ușoratic, ba chiar de grea respundere, a crea în mod artificial un nou obiect de controversă prin stabilirea unei noțiuni noi despre limbă de stat, noțiuni nelimitată în nici o parte. (Foarte bine! din dreapta). Definiția propusă fiind mancă

și lucrul nefind clarificat, comisiunea trebuie să enunță un „non liquet” și să respingă propunerea, fiindcă nu poate consumă la o propunere, ale cărei consecuții sunt necomensurabile. Guvernul nu poate să ghicească un lucru, care casa deputaților însăși nu-l cunoasce. (Aplause în dreapta).

Abstragând dela întrebarea, dacă este oportun să adresa guvernului o provocare relativ la execuțarea art. de lege 19, într'un moment, când chiar și o simplă amintire a acestui obiect provoacă iritații mari, — trebuie să dîc, că nu avem lipsă de o specială lege despre execuțarea art. 19, pentru că toate guvernele dela 1867 au executat acest articol, fără a avea o asemenea lege. Aceasta părere au impărtășit o senatul imperial și toate dietele provinciale, ba chiar și comisiunea constituțională dela 1867 a respins o asemenea lege de execuțare ca neopportuna și imposibilă. Raportorul minorității și-a uitat să citeze un pasaj din raportul comisiunii constituționale, în care se dice că nu e lipsă a să aduce o lege de execuțare, pentru că legile de execuțare și ordinațiunile se țin sau de cercul de activitate al corpului legiuitor și al dietelor, sau de atribuțile administrative ale guvernului și din regalele și țările austriace se aud diverse dorințe și pretensiuni cu privire la cestiunea de limbă. Dacă raportorul își reamintea acest pasaj, nu ar vedea lipsă de principiu în modurile diverse ce le a încercat guvernul pentru a rezolvă cestiunea de limbă în țările diverse ale imperiului. Guvernul s'a conformat pe deplin cu spiritul comisiunii constituționale din 1867. Este o contradicție în atitudinea de atunci și între cea de acum a lui raportor Sturm. Nu este mirare, dacă presa liberală a reușit a provoca cel puțin la o parte a populației germane neliniște. Trebuie însă să protestez contra acestor alarmări. Nici raportul minorității nu poate constata un singur cas, o unică încercare, de a scoate limbă germană din poziția sa istorică. Deci ar fi neopportun, ba chiar periculos a sfărta prin lege un lucru care e în deajuns conservat și scutit mai bine de un veac prin legea necesității de stat. Aceasta lege va exista cât va fi Austria. (Aplause din dreapta), așa că într-o lăsată poliglot, cu diverse naționalități, care au lipsă de un mediu de înțelegere între sine. Deci nu ve precipitați într-un esces de zel și fiți asigurați, că veți face limbii germane mai bune servite, lăsându-vă de încercarea, de a-i crea în mod artificial o prerogativă, care o are de sine în cursul firesc al lucrurilor. (Aplause VII din dreapta). Pătrunz de această convingere și în interesul limbii mele

materne voi vota pentru propunerea majorității (Aplause VII din dreapta).

Lienbacher: Cele cuprinse în raportul majorității sunt o negare categorică a limbii de stat. Ca german trebuie să protestez și să me declar pentru propunerea minorității. În cît pentru definiții ve voi da și eu una: Limba de stat este limba statului. (Risete). Limba germană nu e limbă de mijlocire sau de conversație, ea e limbă de stat și această calitate a sa a rezultat din dezvoltarea istorică a Austriei. Statul trebuie să aibă o limbă, și aceasta trebuie respectată. Nu pot să adoptez decât o propunere care nu neagă limbă de stat și care nu transmite execuțarea artic. fundamental 19 din 1867 în competența dietelor provinciale.

Nu mi luăți în nume de rău dacă sunt cam îngrijat; temerea și grigea au ajuns și în partea negermană la un grad aşa de mare. Dându-se acest drept de dispunere în competența dietelor provinciale, nu sciu ce s'ar alege din minoritățile germane din Bohemia, Moravia, Silesia, Dalmatia, Triest și Kraina. Decât una ca aceasta mai bine me invioiesc cu ordonanțele guvernului, în care am mai multă încredere decât în legile provinciale. O foaie oficioasă a dîs, că pretensiunea de a stabili limbă germană ca limbă de stat ar invola periculul unui protest energetic din partea Ungurilor. Dlor! Ungurii au făcut din limbă lor limbă de stat. Unguri nu se vor mesteca în trebile noastre, nici vor suferi să ne amestecăm noi întăle lor.

În urmă me declar pentru votul minorității.

Grocholski: Este un lucru nepolitic din partea Germanilor, când voiesc să proclama limbă lor ca limbă de stat prin o lege supusă fluctuațiunilor politice. Limba de stat în forma sa actuală să o lăsăm mai bine sub scutul monarhului. (Aplause din dreapta). În urmă oratorul propune să se treacă la ordinea dilei preste propunerea lui Wurmbrand din motivul, că valoarea limbii germane pe terenul intereselor comune, în viață publică, în administrație nu e contestată de nimenea, întrucât privesc unitatea imperiului.

Dr. Beer se încearcă a dovedi, că Germanii nu cer prerogative noi pentru limbă lor, voiesc numai a se asigura contra ordonanțelor ministeriale prin o lege pozitivă. Se provoacă la exemple istorice pentru a face plausibilă părerea, că Germanii n'au avut tendențe de germanisare. (?)

Dr. Rieger: Fără voie iau cuvântul în această cestiune, pentru că eu nu aștept nici un rezultat dela această desbatere. Antevorbitorul imediat a dîs, că mulți membri chiar din partida sa s'au opus

FOITA.

Reîntoarcerea seminților lui Israhil în patrie.¹⁾

de
Vasile Saftu.

(Cuprinsul: Semințile robite își deplâng amara lor soartă pe țăruri războinice; profetii își acuza săcrele lor harfe de sălcii din loc strein; levîții nu vreau să cante cântecele Sionului²⁾.

După 70 de ani de robie, Cir împăratul îl eliberează prin emiterea următorului edict: „Toate împăratiiile pământului au dat mie Domnul Dumnezeul cerului, și el a promis mie să-i zidesc lui casă în Ierusalimul cel din Iudea; cine dintre voi este dintr-o tot poporul lui? fi-va Dumnezeu tu densus și să se suie,³⁾ și să zidească casa Domnului lui Israhil, el este Dumnezeul cel din Ierusalim.⁴⁾

Atunci marele arhiecu Iosua, fiul lui Iosezech, se duce înaintea tronului, ca să mulțumească lui Cir în numele concetenților sei: Tu ești, dîse el către Cir, despre care au prorocit profetii. Primește mulțumirile credincioșilor tei supuși.⁵⁾

Semințile părăsesc pământul robiei; Zorovavel, fiul lui Salathiel, e conducătorul lor; și întreg poporul, străbând deșertul Ba ilonului strigă: Dumnezeu e bun, mila sa este asupra alesului seu popor: Israhil.)

Fice ale Sionului! Întrerupeți pentru un moment sacrele voastre cântece, și audiți, ce suferințe au avut să-ndure părinții vostrii. . . . . suvenirile robiei sunt dulci, cântate în templele patriei.

Pe țăruri războinice Babilonului noi găsim săndindu-ne la Ierusalim; plângem toată ziua, ba chiar și noaptea întreagă și nu ne putem măngâia pentru că patria era de parte. Harfele noastre, acătate de sălcii de pe țăruri războinice, semănu cu nesca paseri, cari din când în când numai acompaniază susinele noastre cu susine și mai jaluțe. Babiloniane, sumeț în haina ta de purpură și cu bogata ta tiară, nu pretinde dela noi să cantăm cântecele Sionului pe pământul robiei?

De șapte deci de ori a produs primăvara florii și noi nu ne am reccorit în umbra arborilor Iordanului, și noi n'au audit cântecul paserilor lui Segor. Dilele întregi le petrecem aducându-ne aminte de Sion, și acest suvenit era toată bucuria noastră. Nu arareori rostiam numele Ierusalimului. Ce este acest Ierusalim, care-l plângem voi totdeauna? ne întrebau tinerele fice, cari se născuseră în robie. Ierusalimul a fost o cetate puternică între cetățile pământului, a fost orașul Măntuitorului. Incunjurat de ziduri necuceribile, apărat de turnuri grozave, el își ridică până în nori falnică sa frunte, asemenea Libanului

ascuns în străvechile sale păduri. Templele sale erau de marmură, fumul se ridica totdeauna de pe altarele sale udate cu sânge de jertfă; regii sei aveau palaturi de cedru, și seau deci de sentinele vechișor impregiurul tronului lor. Popoarele veniau cu grămadă la Ierusalim, ca să aducă ofrandele lor și să finalizeze rugăciunile lor către Dăiu... Am păcatuit: zidurile necuceribile, grozavele turnuri, palaturile s'au prefăcut în pulbere; popoarele n'au mai venit la Ierusalim și drumurile sunt în doliu; orașele lui Iuda sunt numai neste pustiuri isolate; Ierusalimul e asemenea unei văduve amară măchnite, căci și-a pierdut pe fi și. Voi cari treceți, pe țăruri ruinele lui, spuneți mai e oare vre-o durere asemenea acesteia? Earba cresce pe ruinele palatului lui David, și serpele se tărăzește impregiurul altarului adevăratului Dumnezeu.

Jerusalime, nu de mult atât de frumos și atât de puternic, cine va fi în stare să te renască în toate farmecile tale? Cine ne va reda sérătorile și cântecele tale? Vai! Noi am aprins mânia divină; păcatul nostru e scris cu fer pe table de diamant, și lacrimile noastre nu-l pot sterge. Sabia Măntuitorului e scoasă. Când va intra ea oare în teacă?

Babiloane, Babiloane, tu, care puni în lanțuri desarmatele noastre brațe spre a ne transporta de pe țările noastre, binecuvântat fie cel ce-ți va

¹⁾ După Ios. Vict. Le Clerc. ²⁾ Psalm 137 (LYX, 136). ³⁾ Paralipomenon II, 36, 23. ⁴⁾ Esdra I, 1, 2, 3. ⁵⁾ Isai 45, 1.

la propunerea lui Wurmbrand, pentru că în starea actuală de lucruri și cu ministerul de acum nu se poate aștepta o rezoluție favorabilă. Dacă atî avut astfel de păreri, pentru ce atî substernut propunerea aceasta? Această propunere a stat bine și frumos un an întreg între acte; deodată, fără veste, lucrul devine foarte pressant și s'a cerut ca propunerea să vină la desbatere. 'Mi-veți concede, că noi avem alte lucruri de rezolvit cu mult mai grave. Tot acest deputat care a stărtuit ca această propunere să se pună la ordinea șilei, a substernut o moțiune foarte estensivă prin care vrea să vindece toate relele statului. 'Mi vine a crede, că dlui deputat nu-i prea pasă atâtă de rezolvirea moțiunei sale, fiindcă a cerut ca mai întâi să se pună la ordinea șilei propunerea lui Wurmbrand. Ce au putut să îndemne pe acești domni ca să insiste pentru rezolvarea propunerii lui Wurmbrand? Se pare că dînsii voiesc a transplanta neliniștea în mijlocul poporului german, pentru a avea un nou mijloc de agitație. (Bravo! din dreapta; Oho! din stânga).

Deputatul Tomasciu vrea să revindece competența de a aduce o lege despre limbă, pentru senatul imperial; dînsul însă comite aici un feliu de *petitio principii*; presupunând, că avem un stat unitar cu o legislativă unitară. Dar lucrul nu stă astfel; la noi au delegațiunile, are senatul imperial, au dietele provinciale potestate legislativă; și prelungă aceasta esistă pentru guvern dreptul de a emite ordinări de execuție. Deci nu este corect a dice: Findcă avem senat imperial, acesta trebuie să le facă toate.

Este fapt, că limba germană între oare cari împregiurări are oare care valoare și acest fapt e atât de constatat prin forță împregiurărilor, încât abia i-ar trece prin cap unui om cu minte să incerce să altere această stare de lucruri. Si dacă am vrea astăzi să delăturăm limba germană și să proclamăm limba cehică sau polonă ca limbă de stat, aceasta ar fi o imposibilitate absolută chiar pentru forță împregiurărilor. De aci însă se vede apărat că limba germană și are baza sa specială în nealterata stare a lucrurilor, stare, care nu o va putea modifica nici un om, ba nici senatul imperial. Deci a fost lucru zadarnic, când dl Tomasciu a voit să vă spărie prin aceea, că panslavistii vor să introducă în vre-o căți-va ani limba boemă sau cea polonă ca limbă de stat.

Dl Lienbacher și-a ușorat definiția limbei de stat dicând că aceasta este limba statului. Dar limba statului în Austria togma e variată. Noi avem șepte limbi în acest stat, care, dacă voiți, toate sunt limbi de stat. Dacă afirmați, că unitatea statului pretinde absolut, ca să existe numai o unică limbă, și dacă diceți, că aşa a fost din vechime, eu ve respond că nu este adevărat, pentru că Austria există de mult și n'a avut nici odată o limbă unitară. Cele mai însemnante acte de stat au emanat în limba latină, ungăra, boemă, cele mai însemnante pacturi se compun în limba franceză și apoi noi mai avem și un imperiu austro-unguresc. Deci dacă statul nu poate să existe fără o limbă de stat, atunci nici imperiul nu poate exista fără o limbă imperială, și eată că nu avem limbă imperială.

Deci definiția atât de simplă a lui Lienbacher nu se potrivește aici. Această definiție e ca sacul, care se umple după cum vrea proprietarul seu. Noue nu ne trebuie acest cuvînt mare, espansiv și ecuivoc. Mi s'a făcut im-

face și toate relele, ce ni le ai făcut tu nouă; binecuvîntat fie, cel ce-ți va ascunde zidurile tale în pulbere așa de tare, încât călătorul să nu te mai recunoască.

Si Tu, Dănu părinților noștri, Tu ai promis lui Avram urmări cu mult mai numeroși decât stelele cerului și năspul mărei. Tu ai promis copiilor sei un imperiu etern: și iată noi ne topim de dureri pe un pămînt strîin și noi suntem copii lui Avram! Inimicul a năvălit asupra orașelor noastre ca vîrtejul de flacări mistuitoare, și Babilonianul își bate joc de noi și bate joc de suferințele noastre ne tot întrebă: unde e puternicul Dănu, Dănu forței și victoriei, care veghea asupra lui Israhil, întocmai cum protegează vulturul din înălțimea cerului puii sei.

Dănu nostru e în cer! Sioane tresari de bucurie, deși ești ascuns în ruinele tale. Acela care a condus fără pericol pe părinții noștri prin mijlocul valurilor mării Roșie; acela, care a făcut să iasă dintr-o stânca seacă isvoare de apă vie, nu și-a intors ochii dela poporul seu; el și-a adus aminte de dilele lui Avram și a lui Iacob. Scoală-te, principe, care ești ales să redai lui Iuda libertatea sa, ești din sunul mamei tale, nascerea ta poartă deja sigilul degetului lui Dănu.

A sosit oara: cuvintele lui Cir au aflat resunet pe drumurile Babilonului: „Măntuitorul, Dănu din

putarea că eu însuși aș fi esprimat dorința de a vedea regulate raporturile de limbă și naționalitate. Întrebarea însă este, cine să le reguleze, și pentru care teritoriu? Lienbacher crede, că această regulare nu se poate încredința dietelor, căci într-un asemenea cas se vor copleși minoritățile germane. Dar sanctiunea Coroanei nu este oare garanție? Va permite Coroana ca rezoluția unei diete, care apasă o naționalitate, să devină lege? În această privință domnii din partea germană pot avea în Coroana asemenea încredere ca și noi. Noi însă măneam dela acel punct de vedere, că rezolvarea cestui este de naționalitate nu poate fi posibilă prin majoritate, ci prin pact bilateral între ambele naționalități ale țărei. (Bravo! din dreapta.) Aceasta este dorința mea onestă și sinceră, și mi voiu pune toate puterile, ori și când și la ori ce ecașiu, ca regularea să se facă pe calea aceasta, pentru că ambele naționalități sunt prea mari decât să dicteze una altă legă.

Am să că noțiunea „limba de stat“ e largă. Dvoastră însă presupuneți că noi să primim sacul cuprinsul lui îl veți aduce Dvoastră în casă. Aci e vorba să să fim precauți, trebuie să scim cu cine avem de lucru. Mărturisesc față cu dl Lienbacher, că nu sunt pe deplin lămurit asupra noțiunii „stat“, pentru că și în știință sunt două opinii în această privință: de o parte opinia autonominilor, care văd în stat o instituție pentru scutință dreptului atribuindu-i numai misiunea a realiză aceea ce poate să încapă în sfera sa, ce se poate realiza prin conlucrare în populația întreagă. Părere contrară e a crede, că statul înainte de toate are să promoveze fericirea și prosperitatea popoarelor sale și se cuprindă în sfera sa tot și toate. Această părere emană deacolo, că mintea sudișilor e marginată, că altfel oamenii ar peri în nomol și necurățenie, dacă nu i-ar comanda statul. Prima părere e hotărîtă că corectă și adevărată. Dar liberalii, așa precum sunt ei astăzi la noi, pretind omnipotența statului. La dincolo de puterea se concentreză la masa ministerială. Ministrul firesc sunt responsabili. Firesc căte odată ministrul chivernesc în mod neresponsabil, când au adeca majoritatea pe partea lor. Masa ministerială e un fel de claviatură. Când joci pe ea se mișcă toți funcționarii administrativi. Un al doilea registru din această claviatură îl joacă gendarmeria și milicia, pentru a da registrului de desupt un accent și mai apăsat. Este lucru caracteristic, că liberalii își sfătă idealul în aceasta procedere. Consecvența acestei procederii însă este, că lor le place că statul să se amestece în toate, le place socialismul de stat. Este însă lucru firesc că îndată ce se concede statului omnipotență, lucrătorii de loc își trag consecințele și dic: Nu este drept ca nouă decimi din tot câstigul să se dea capitalu lui, ear noi lucrători să perim de foame; nu este echitabil, ca oamenii, cari lucră mai puțin să mânance mai mult, și statul e chemat, a face pe toți oamenii fericiți, deci trebuie să se îngrijească și de soarta noastră.

(Va urma).

Revista politică.

Sibiu, 18 Ianuarie 1884.

Cestiuina cea mai ardătoare, care multă a trămătă crerii politice noștri, proiectul pentru

ceriu, mi-a dăruit toate țările pămîntului; el mi-a poruncit să ridic templul meu în Ierusalimul, ce se află în Judea. Voi toti, sunteți poporul lui. Măntuitorul să fie cu voi; întoarceți-vă în Ierusalim și zidiți casa Măntuitorului.“

Marele arhier Josua, fiul lui Josedech, pășî înaintea tronului spre a mulțumi în numele lui Israhil: „Tu ești — dice el către Cir — despre care au prorocit profeti noștri. Măntuitorul e cu tine, el te va duce de mâna prin mijlocul luptelor: el va face să se plece popoarele înaintea ta; pe regi îi va pune pe fugă și va rupe porțile de aramă. Noi credincioșii tăi supuși, ne vom ruga pentru mărirea ta.“

Dănu cerului și al pămîntului va asculta rugăciunile noastre.“

Atunci Israhil părăsi pămîntul strein: Zorovavel, fiul lui Salathiel, era în fruntea seminților.

O să de fericire! Cât de tare te deosebesc tu de aceea, în care copii sionului, smulși din patria lor și goniți spre țeara exilaților de un invingător neimpăcat se întorceau spre a arunca pentru ultima oară ochii asupra căminului părinților lor! Ei au săiu din depărtare pocnetul templelor doborite la pămînt și a Ierusalimului, ce se prăvălia în abis. Cât de amar plângneau ei: Cum se amestecau genetele lor cu viațele profetului, care dicea unul

căsătoria dintre creștini și evrei, se va aduce din nou pe tapet la dietă, însă de astădată numai pentru a-i face ultimele onoruri, ca apoi și ea să treacă în domeniul vecinicei uitări poate pentru totdeauna. Situația o caracterizează foarte potrivit o foaie umoristică din Viena, care altcum înțelege satiră, nu ca multe altele.

Această foaie îndreaptă pre părintele acestui proiect de lege să ducă pe fătul în institutul pentru primirea și adăpostirea băiatilor cărora nimeni nu vrea să le fie părinte. O măngăiere totuși mai remâne celor interesați și aceea este impregiurarea, că deși fără nume fătul totuși va cresce și recunoascerea paternității se poate esopera la timpuri mai bune.

În senatul imperial din Viena luptă pentru decretarea limbei germane de limbă a imperiului, să terminat cu respingerea propunerii contelui Wurmbrand. Prin aceasta s'a pus capet agitației și s'a trecut la alte lucruri de un folos mai practic pentru imperiu. În fața furtunoasei priveliște din senatul imperial diarele din Budapesta se laudă mult ca și fariseul din biblie: „Mulțumescu Doamne că nu sunt și eu ca alții!“ Guvernamentalul „Nemzet“ relevând luptele pentru limbă din senatul imperial, vine la următoarea concluzie: „Cine se miră observând, că în Austria germană nu este nici o majoritate, care să decreteze limbă germană de limbă de stat, va face bine să nu uite ce avantajul mare este, ca viața publică a Ungariei nu e turburată de astfel de cestiuini, fiind că pe acest teritoriu al contrastelor naționale mult urgîsa direcțione liberală a fost în stare în cei 17 ani să conserve pentru stat forma care pentru noi are trei insușiri de o neprecalcăbilă valoare: formă ce conservă statul ca stat unguresc, unitar și constituțional. Cine priveste în vecinătate și vede ce rezultate arată direcționea politică contrară, acela își va perde pofta de a provoca și aci asemenea criză.“

Numai că fariseul să nu uite trei lucruri: statul unguresc cu nimica nu-și va pute justifica aspirările țărilor aplicate naționalităților fără sfială — căci de milă nici vorbă nu mai poate fi; tot așa stă și cu unitatea; iar că pentru constituționalism dacă se va continua neprecugetata sistemă actuală, din atributele constituționalismului numai numele e justificat.

Dela călătoria principelui de coroană al Germaniei la Roma, diarele clericale nu mai înceată cu proclamarea suveranității papale. Inițiativa mai fățis o a luat acuma partea centrală din parlamentul Germaniei. În fața acestor pretensiuni pășesc faurul din mitologia antică cu sdrobitorul de cicoan, sub a cărui lovitură s'au turtit aderenții domniei lumesci a papei. Diariul „Nord Allg. Zeitung“ dice că formarea unei partide politice cu asemenea idei ruginite este un non sens, ca și cum ar fi formarea unei partide protestante, sau a unei partide jidane.

Ministrul de externe al Rusiei, domnul Giers a ajuns în pace acasă, și după el urmează lunga serie de aprețieri a întrevorbirilor, ce au urmat în Viena și Berlin, la cari ca adnece se adaogă conjecturile diareelor asupra păcii europene. Ce va urma nu se scie, de va urma resboiu de buna seamă el va fi provocat indirect de fereberea internă din Rusia, care tot mai tare ese la iveală.

Partida nihilistilor prin uciderea lui Sudeikin a pășit pe terenul faptelor. Diarele din London aduc sciri positive despre uciderea lui Sudeikin,

tim adio pămîntului patriei sale! Diuia de necas și suferință a trecut: Noi vom revede în curînd locul unde a fost odinioară palatul lui David și templul lui Solomon. Vom mai plângem încă pe mormîntul părinților noștri, vom audi pe țermuri Iordanului sunetul harfelor profetilor; laudele Măntuitorului vor face să răsune cămpurile lui Israhil și cedrii Libanului și vor pleca sumeșul lor cap.

Cine e aceea, ce înaintează spre noi frumoasă ca și aurora, majestoasă ca soarele, teribilă ca un câmp încărcat cu lance? Ierusalimul nu se pare asemenea unei mirese, încungurată de pompa ei nujotă. O Ierusalime, arată ne cereasă ta față, Iasă să se audă vocea ta, să cîntă imenele Măntuitorului. Vocea ta e așa de dulce; Fața ta are atâtea farmece....

Sionul se renasce din mijlocul ruinelor sale; Libanul ne a oferit cedrii sei miroitori; templul să a ridicat pe o sută de stâlpi de aramă; imenele sacre răsună; fumul se înalță totdeauna de pre altarele lui; dar templul lui Solomon nu mai există.

Fiiice ale Sionului, începeti de nou cântecele voastre; lăudați pe Măntuitorul cerului și al pămîntului, mila sa e asupra lui Israhil!

sciri, cari devin cu atât mai verosimile, cu cât au eșit dela nihilisti, și ele varsă tristă lumină asupra situației interne în Rusia.

„Observatorul“ nostru reflectează și el în Nr. său de eri la comunicatul organului oficial „Budapesti Közlöny“, de care noi, mănuși până în suflăt, făcând amintire ca de un - ce „Mai nou“ în Nr. nostru din urmă. Decumva „Observatorul“ în adevăr a cunoscut comunicatul oficial, va fi trebuit să afle, că acela privesce exclusiv biserica noastră gr. or. din Transilvania. Si fiindcă lucrul stă așa, caută să o spunem: că în ce privesce arhiepiscopul gr. or. transilvană, „Observatorul“ nu grăiesce adevăr când afirmă, că până acum ajutorul de stat, sau — după „Observatorul“ — mila împărătească ori română „se împărță prin ordinariate diecesane sub condiții, ca fiecare să aibă atestat dela administrația politică de conduită politică bună.“ Astfel de atestate până acum nu s-au cerut dela clerul gr. or., poate însă că s-au cerut dela alte cleruri, ori că se vor cere în viitor; de aceea noi când facem aceasta rectificare, în celelalte nu vrem să stricăm umorul bun al „Observatorului“, nici digresiunile lui sarcastice până la împăcare și infrântare. Vor fi având și acestea locul lor.

Corespondențe particulare ale „Telegrafului Roman“.

Dela Chioar, 16 Ianuarie 1884. Onorată redacțiune! Alegerea de protopresbiter este de o importanță importantă în biserică noastră, să mi fie deci permis a descrie pe scurt marsul și rezultatul alegeriei de protopresbiter în tractul cetății de peatră; urmată la 12 Ianuarie a. c. în biserică parochială gr. or. Leschia.

În întreg ținutul acela a făcut mare bucurie, imbecurătoarea scire că la alegerea de protopresbiter vor fi norocoși de a primi în sinul lor pe un oaspe așa înalt cum au fost comisarii consistoriali domnul asesor Nicolae Cristea, care nu numai pe terenul bisericesc, ci și pe alte căi s'a luptat, și se luptă pentru promovarea interesului poporului român. În 11 a. l. c. nu numai credincioșii bisericei noastre, ci și cei de altă confesiune, așteptau cu neastămpăr sosirea finalului oaspe. În comuna Cernesti l'au întâmpinat, clerul și poporul din acest tract, prin o cuvenire rostită de părintele administrator Ioan Sovrea, de aici apoi însoțit de vre o 16 trăsuri s'a dus în comuna Leschia, unde era pus locul de alegere, pe toată calea se audia frenetică urări de să trăiască, aci apoi earashi de nou l'au întâmpinat, poporul din loc care i-au făcut și o poartă de triumf. Domnul comisar răspunde la toți cu cuvinte calde, și bine simțite, care făcea o impresiune plăcută asupra ascultătorilor.

Incepul să a făcut prin săvârșirea Sf. liturgiei din partea a patru preoți în frunte cu comisariul consistorial d' asesor Nicolae Cristea. Adâncă impresiune a produs asupra alegătorilor întruniti cu vîntarea ce a ținut Domnul comisar pe la sfîrșitul serviciului dumneedesc. După chemarea s. Duch membrii sinodului s'a intrunit pentru a alege o deputație, având însărcinarea să invite pe domnul comisar la deschiderea sinodului electoral, care s'a ținut în biserică, fiind că localul scoalei era prea îngust.

La 11 oare comisariul însoțit de deputație, s'a reîntors la biserică, unde a fost întâmpinat cu insuflările strigări de să trăiască, acum de nou, prin cuvinte foarte simțite, aduce înaintea alegătorilor momentuoșitatea lucrului, pentru care sunt întruniți; provocând pe membrii sinodului la cordialitate și frățietate; și ca delăturind toate, să aibă în vedere numai și numai promovarea intereselor bisericei, prin aceste cuvinte declară ședința de deschisă. Verificarea membrilor, alegerea bărbăților de încredere precum și celelalte pregătiri au mers în ordine exemplară și în armorie. Cel mai serbatoreșc moment au fost proclamările de protopresbiter ale aproape cu unanimitate a lui Ioan Sovrea, care în decurs de 9 ani a ocupat și ocupă și astăzi postul de administrator ppescal tractului Cetății de peatră. Dintre cei 42 membrii prezenti unul a votat pentru un Pasca necunoscut care 41 membrii și-au intrunit voturile și încrederea în persoana părintelui Ioan Sovrea.

După aceasta s'a ales o comisiune care avea să chemă pre nou alesul în fața Sinodului, ceea ce s'a și întemplat. Domnul Sovrea au respuns sinodului că este foarte îmbarcat în adâncul inimii de ovație ce i se face și promite de a pune toate puterile sale în serviciul scoalei și a bisericei. După ce la 2 1/2 ore era gata cu toate, invitându-nou alesul la masă ce era pregătită în localul scoalei

acolo să audă cu toți unde apoi în frunte cu comisariul felicitără de nou pre alesul protopresbiter. Aci apoi sau purtat numeroase toaste în sănătatea comisariului, nou alesului protopop și a altora.

Unul dintre alegători.

Sudeikin.

Despre omorirea șefului poliției secrete din Petropole am făcut și noi amintire. Spre completarea celor reportate mai reproducem următoarele după Romann:

Diarul „L'Indépendance roumaine“ publică după diarul „le Paris“ următoarea relație:

Locotenentul-colonel Sudeikin; șeful poliției secrete din Petersburg, omorit la 28 Decembrie anul trecut, era cel mai periculos adversar al teroristilor ruși. Născut într-o familie burghesă, era acum cinci ani cu totul necunoscut afară de familia și de tovarășii săi din regimentul în care servea. Puterea extraordinară ce o exercita în timpul din urmă, era datorată numai tărirei de voine și inteligenței sale puțin comună. În mai puțin de trei ani, simplul oficiar devenise personajul cel mai însemnat al imperiului după Tar, mâna dreaptă și intimul acestuia. Când Alecsandru III — nu pentru teama de el însuși, ci pentru soția și copiii lui — trăi aproape două ani ca un prizonier de bunăvoie la Gacina, hotărî cu ori ce preț a se încorona, căci se dicea în popor că nu numai Alecsandru II ci și fiul său fusese omorit, și că Tarul care trăia la Gacina era un impostor, Sudeikin, care în timpul acesta părăsise armata pentru poliție, garanta nu numai siguranța Tarului la încoronare, ci și completa stirpire a nihilismului. Prin urmare, fu chemat la Petersburg și pus în capul poliției secrete.

Până în acel moment fusese oficiar de gendarmerie la Kiew, unde, la 1878, neliniștea foarte multă pe revoluționari, în unire cu generarele Strelnikov. Nihilistii Ludwig Brandtner (un prusian) și Spiridonco (spândurat supt numele de Antonov) cădură în mâinile lui, precum și Valerian Ossinski și soția sa Sofia Loeschern de Herzfeld. Aceasta din urmă fu de două ori scăpată dela moarte prin intervenirea fostei împărătese, dar cei trei oameni fură spândurați, o peșdere mare pentru nihilistii. Pentru acest fapt, Strelnikov și Sudeikin fusese condamnat la moarte de către revoluționari și otărirea fu executată pentru cel dintei în toamna anului 1882. Strelnikov, care era capul „Teroarei albe“ și ura pe toți liberalii ca pe nesce inamicii personali, recomandase deja Tarului Alecsandru III pe Sudeikin, atunci în etate de 20 de ani.

Sudeikin abea intră în funcție la Petersburg și schimbă cu totul organizarea poliției secrete, însă purtând astfel să impiedice mai multe comploturi nihiliste pe cari predecesorii lui nu le ar fi putut descoperi decât după îsbucnirea lor. Încrederea Tarului și a curții în Sudeikin creștea, mai mulți capi ai revoluționarilor cădură în mâinile lui; el află secretele unora din ei și căștigă în serviciul lui cățiva afilianți ai partidei teroriste.

Nihilistii otăriți a nu turbura încoronarea, pentru a lăsa împăratului ocazia de așa descoperi jocul. Fericita urmare a evenimentului fu atribuită lui Sudeikin, și personajele influente încetără dea mai vorbi de reforme. Sudeikin nu se aflat aci și sistemă lui nu era oare infalibilă?

Această sistemă nu era nouă; ea era aplicată de mai mult timp în Europa, și mai cu seamă în Franția. Singurul merit a lui Sudeikin era adresa și energia cu cari o transportase în Rusia.

Planul lui era acesta: A nu aresta nici o dată un om la întâia bănuială, ori că de compromis ar fi fost el; al supraveghează necurmat, pentru a găsi amicii și ai prinde pe toți de odată, dând drumul chiar la unii din ei pentru a face nouă descoperiri. Astfel lucrasă în 1878 la Kiew, unde arestase pe toți revoluționari bănuți, apoi căteva zile în urmă liberase pe cățiva din ei, cei mai compromiși și mai puțin prudenți. El și numea curse; revoluționarii însă și numeau bombe. Pentru a angaja spioni, agenți, și mai cu seamă agenți provocatori, Sudeikin nu era nimic: nici bani nici făgădueli, nici minciuni; el însuși era pretutindeni, scia să inspire încredere cheară celor mai rău creditori, după modul cum el discuta cestiuile în sensul ideilor lor. De și umplea închisorile, juca însă rolul de liberal dechiparat, cu tendințe socialiste; era pentru abusurile pe cari revoluționarii voiau ale desădăcina și mergea cheară până a conveni că terorismul era iustificat în Rusia, și că acesta era singurul leac pentru realele țări. „N'am nimic de obiectat la omorirea spionilor și gădilor ca Trepov,“ dicea el într-o zi, oameni de acest fel nu sunt demni să trăiescă.“ Numai pentru împăratul, el arăta cea mai mare venerație: al protejează era singura sa grije.

Împăratul, repeta el, îi disese de mai multe ori că, dacă liniscea avea să ţină, va face reforme și va da o amnistie. În același timp Sudeikin confia intimilor lui că are se nimicească „partida voinței poporului“ și că, în scopul acesta se încearcă să împinge la o conspirație generală pentru a aresta pe toți vinovații în ajunul execuției. El fundase la Geneva un diar, care indemnă pe față la omor și la revoluție. Cu lucrătorii, Sudeikin era democrat, partisan al monarhiei slavo-fie și adversar al claselor cultivate. Cu liberalii, era liberal, propagandist cu propagandistii; bun patriot cu toții. Francheța și lealitatea ce areta, și pe cari scia la ocasiune ale însoțit de lacrami, înșelau adesea chiar pe cei cari îl cunoșteau bine. El invita tineri și femei să venă să-l vadă la biroul lui, vorbea cu ei, căuta ale smulge secretele și sfirșea prin ale propune să intre în serviciul lui. Dacă ei refuzau, îi amenința de a-i denunța ca spioni — și de ordinul amenințarea îsbutea.

Adesea și uneltilor sale nu îsbuteau. În 1880 era atașat pe lângă un oare-care Piotrowski; el îl aresta și ordonase să fie condus la Petersburg însoțit de doi gendarmi. La o mică stație, nu departe de capitală, cei doi gendarmi și prizonierul lor se coborâră din tren; la o distanță oare-care fură atacați de trei persoane; prizonierul fu scăpat și fugi spre oraș. A două zile apără în toate direcții o relație despre aceasta afacere, și Sudeikin spera că nihilistii vor primi pe Piotrowski cu brațele deschise. Dar comitetul executiv primise la timp un avertisment și nu întârziase să comunice tuturor afiliaților.

Altă dată, Sudeikin propuse unia din agenții săi provocători să organizeze un complot în contra vieții lui, pentru a putea astfel să pună mâna pe toți conurății în momentul execuției. El era aproape să-și pună viața în pericol, și de mai multe ori a făcut lucruri de felul acesta.

Sudeikin nu era nici crud nici fanatic. El nu avea de către o singură pasiune: exercitarea mării sale puteri occulte. De altădată, el umbla zile și nopți întregi pe străzile Petersburgului prin ploaie și prin soare, îmbrăcat ca un simplu om din popor, ca un simplu agintă secret. Se dice că, fiind îmbrăcat în lucrător, detinut de urmele lui Bogdanovici (Cobosev), omul care săpase mina ce era să facă să sară în aer mica Sadovaia. Adesea călătoria la Moscova, Karkov, Kiev sau Odessa, și fie care din acestea călătorii costa libertatea sau viața la sute de bărbați sau de femei. Această activitate supranaturală nu putea să mai urmeze, și de către timp, revoluționarii otăriseră de a-i pune un capăt. Sudeikin scia aceasta foarte bine, și, vorbind nihilistilor pe cari îi aresta, dicea ridând că are să fie omorit mai curând sau mai târziu, dar că nu va căuta nimic pentru a fi omorit că se poate mai târziu. Pentru siguranța lui întrebuiță a celeiși mijloace ca și adversarii săi; numai intimii lui să cunoșteau adevărata adresă. El lucra ca și ei întrubințând nume închipuite și facându-se cunoscut prin oare cari semne masonice.

Un astfel de om nu putea să cadă decât sub lovitura unui intim, și nici odată teroristii n'au dată doavă mai mare de puterea lor de către omorind pe omul împăratului cel mai mare după Tar.

„Cu modul acesta, încheie Stepiak, revoluționarea a protestat cu solemnitate în contra sistemei de represalii, care nu poate face nimic în contra misiunii pricinuite de însăși situație țării. Monarchia rusă trebuie să facă concesiuni sau să se aștepte la reinceperea terorismului politic cu toate urmările lui.“

Varietăți.

* (Avis.) Reuniunea română de cântări din Sibiu și va fi în 22 Ianuarie (3 Februarie) a. c. adunarea sa generală în sala de probe în institutul seminarial din Sibiu. Începutul ședinței la 5 ore după ameașă.

Comitetul.

* (Gouvernul din România) a comandat construirea a două vase de răsboiu în Anglia, cu privighierea lucrărilor și transportarea lor în Ierusalim, să însărcină pe dl căpitan Corlinschi din flotila, care a și plecat în această misiune.

* (Dela camera advocațială din loc.) Adunarea generală a camerei advocațiale din Sibiu este convocată pe 2 Februarie a. c. st. n. 10 ore înainte de ameașă. Obiectele de pertractare sunt: raportul anual al secretariului, darea de seamă a cassarului, bugetul pentru anul 1884, propunerile eventuale, și noua alegere a comitetului.

Spre validitatea alegerei se recere, ca cel puțin jumătatea tuturor membrilor să fie votat. Spre a se putea face acestea membrilor esterni li se dă voia a-și trimite voturile în cuvertă, și subscrisea se fie pe cuvertă, spre a fi în evidență respectivilor.

* Duminecă în 10 Februarie st. n. a. c. se va aranja un bal filantropic în sala „Otelului național“ din Blaj intru folosul „fondului pentru ajutorarea studenților miseri în cas de morb“.

Prețul intrării; pentru persoană 1 fl. v. a. pentru familia de trei membri 2. fl. v. a. pentru familia de preste trei membri 3 fl. v. a.

Incepând la 7 1/2 oare seara.

Oferte marimoase se primesc cu multă sănătate, se vor cumpăra pe cale diuaristică și sunt să adresa la casariul Nicolau Popescu profesor.

* (Esposițiunea internațională de higienă la Londra) în cursul anului 1884, începând dela 1 Mai, se va ține să se lucreze în South Kensington în Londra, în localitățile expozițiunii de acum un an de pescărie, o expoziție internațională sanitată după modelul expozițiunii igienice din 1883 din Berlin. Expoziția va avea două secțiuni principale: I. igiena și II. educația.

* (Omor). În preajmuri Vienei se întâmplă lucruri tot mai groznic. Mai ieri alături am anunțat omorul unui zara și a doi copii ai săi, omor întâplat seara la 6 oare în una din străzile principale ale Vienei. Am mai spus apoi că un detectiv — sau polițist secret cum s-ar dîce mai la înțelesul tuturor, s-a aflat mort pe stradă în un suburbie al Vienei, numit Florisdorf.

Acum avem să înregistrem tragică soartă a unui detectiv din Florisdorf suburbie al Vienei, întâmplată în Vinerea trecută. Dimineața la 8 oare eșise de acasă detectivul Bloch, ca să meargă în oficiu. După ce făcu vre-o căciu pași pe uliță se întâlnesc cu un om care trage în el cu revolverul, impușcă de 6 ori până ce bietul om cade mort.

Ucigașul fu prins și dus la poliție, însă nu vrea să spue cum l-a chinat, de unde e, cine ce, ce a avut cu bietul om. Atâtă spune că este pus de o seamă de oameni, cari și-au pus în cap să omoare pe toți căciu sănătatea și în rânduială în teatru. Acești oameni omoară, ucid ca cei din teatru muscanului, ceci se numesc nihilisti. Aceasta sama de oameni au pus pe gânduri poliția, și acum s-au trimis cătane, cari se facă rânduială și se păzească pe cetățeni de asemenea urgii.

* (Templul din Ierusalim). Doisprezece Yankee (așa numesc Americanii pe Englezi) toți Milioneri au săi și aliat între sine a rezidii vestitul templu din Ierusalim și a lăsat în stare, cum era înainte de nimicirea Ierusalimului prin împăratul Tit. Paralelele sunt lor condiții laterale. Doi membrii al acestui syndicat au și portat de la Ierusalim pentru a face pregătirile necesare pe sama acestei întreprinderi colosale.

* („Nagyszebeni magyar polgári kör.“) Sub numirea aceasta s-a înființat aici în Sibiu o reuniune a cetățenilor maghiari și semimaghiari din orașul

nostru. Scopul acestei reuniuni este nobil. Ea are în vedere promovarea clasei mijlocie, ridicarea forței ei materiale și morale și — după cum se dice — promovarea intereselor cetățenilor din Sibiu fără deosebire de naționalitate.

Acesta este scopul vădit. El este destul de nobil. Cel ascuns este conservarea elementului unguresc în acest oraș, și înmulțirea lui cu toate mijloacele. După cât am înțeles noi, aceasta și succese în parte, căci cetățenii de toată categoria se intorcă să se înrolă ca pioneri ai maghiarismului în mijlocul nostru.

Salutăm din inimă această Reuniune și o salutăm cu sinceritate. Năsuința de a se conserva și a promova interesele speciale, trebuie stimată și apreciată. Ea ne aduce folos dublu. Învețăm din exemplul ei a rumpe cu separatismul și antagonismul, ce domnește aici între români din Sibiu, și ne curățăm de elementele, cari ca paraziți contribuiau la putredirea corpului nostru național; sau unguresc vorbind: „Ritkulunk de tisztlunk“.

În 20 de luni curg, această Reuniune să a constituit alegendă president pe dl Zágoni Gábor, notar public, vice-president pe dl Fesztory Lajos, notar public dl Székely Károly, comp. la comitat, cassariu Rosenblum și econom Gidofalvy Géza.

* (Diaristica Ungariei în anul 1883) a fost după V. U. destul de numerosă. În anul acesta au apărut în Ungaria 719 diare, dintre cari 481, unguresc; pre 12,704 indivizi, cari vorbesc unguresc vine un diariu, pe 13,911 germani, cade un diariu nemțesc, 33,782 slavi unul slăvean, și unul românesc cade pre 101,034 români. Dintre cele 719 diare 222 au apărut în capitală și 259 în provincie. Afară de acestea au mai apărut în limba germană 151 de diare contra 136 din anul 1882, în limba slavă 53 ca și în 1882, în limba română 23 contra 21 din 1882 în limba italiană 5 (contra 4) în limba hebraică 2.

* (Un manuscris rar.) Sultanul Turciei a dobândit printre procedură ingenioasă, un manuscris de o valoare foarte mare.

Unul din supușii sei ținea dela părinți, cari și acestia aveau dela strămosii lor, un manuscris aproape unic din Coran, datând de mai bine de cinci veacuri și care la început fusese dăruit de sultanul Mahmud moscheei din sfânta Sofia. El ținea negreșit la densul ca la ochii din cap. De curând un bibliofil îl oferise 150,000 lire. El resușă, otărit să nu cedeze nici odată manuscrisul prețios decât vre unui muzeu european, care să perpetueze numele donatorului.

Pe acest manuscris Abdul Hamid a pus mâna în modul următor:

Acum câteva dile proprietarii acestei curiosități literare era să plece la Londra, când un vămas

descoperi în bagajele sale faimosul manuscris. Trebuie să se scie că vămașii din Constantinopol nu sunt lipsiți de erudiții. Vămașul nostru, în adevăr, găsind acest antic exemplar din Coran, ridică brațele la cer și după multe esclamații pline de evlavie, declară că nu va lăsa să iasă din Turcia nesecă asemenea moasce ale mochamedanismului. Căleitorul protestă în desert. Vămașul confisca manuscrisul ca „proprietate a Statului“, și lăsă sultanului Abdul Hamid, care devine astfel fericitul seu posesor și care petrece, negreșit, oare plăcute, comparând tecstul lui cu acel al coranului astăzi în vigoare.

* (Avis!) Pentru a putea că mai bine și mai ușor înlesni desfacerea produselor diferite ale membrilor societății cooperative din teatru, precum și pentru a pune că mai incunoscință despre aceste produse pe consumatori; căci și membri ei însăși a cooperativei, au crezut nemerit a înființa în Galați, centru important de comerț, cu începere dela 1 Ianuarie 1884, un biuру de informații, comision și publicitate, a cărue menire este pe de o parte de a se pune în relație, cu toți cooperatorii și ale înlesni desfacerea mărfurilor lor în condiții că se poate mai avantajoase, ear pe de altă de a organiza prin diarele din teatru și eventual din streinătate o publicitate că mai intinsă pentru popularizarea acestor produse ale cooperatorilor.

(Mijloc de cură.) Tuturor căi sufer de epilepsie, convulsioni (sgârciri) și de nervi le putem recomanda un metod renomat în lumea întreagă, recunoscut de cele mai înalte autorități medicinice, așa dicând minimul metod de cură al dñi profesor Dr. Albert, în Paris, place du Trône, 6; deci fiecare bolnav să se adreseze cu deplină încredere la susnumitul și mulți și vor dobândi sănătatea, deși au desparte de a mai reave. În casa dñi profesor toți cei ce suferă de nervi vor afla locuință linistită, ceci lipsită de mijloace vor fi considerați; cum am înțeles din istoric sigur, prejurile capitalei universale Paris sunt relativ foarte eficiente. Tractament și prin corespondență, dacă se va trimite istoricul detaiat al boalei. Trebuie să mai observăm, că dñi profesor Dr. Albert va pretinde onorar numai după ce se vor vedea rezultatele curei.

Loterie.

Miercuri din 30 Ianuarie 1884.

Brünn: 11 43 7 72 85

Bursa de Viena și Pestă.

Din 29 Ianuarie n. 1884.

	Viena	B-pestă
Renta de aur ung. de 6%	121.60	121.60
Renta de aur ung. de 4%	89.90	89.85
Renta de aur austriacă	100.40	100.50
Imprumutul drumurilor de fer ung.	140.20	140.25
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	93.50	93.25
II emisiune de obligații de stat dela drumul de fer oriental ung.	116.50	116.50
Obligații uni de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	99.—	98.75
Obligații uniung. eu clausulă de sorțire	99.50	99.50
Obligații uniung. eu clausulă de sorțire	99.—	99.50
Obligații uniung. eu clausulă de sorțire	100.25	100.—
Argint	—	—
Galbin.	5.71	5.65
Napoleon.	9.62	9.60
London (pe poliță de trei ani)	121.30	121.26

procesul intentat de nevasta lui susținută și în absență lui.

Nocrichiu în 15 Decembrie 1883. Scaunul ppterale gr. or. al Agnitei ca for matrimonial de I instanță.

Gregoriu Maier, admstr. ppterale.

Nr. 1700: 1882 civ.

[655] 1-3

Publicații.

Spre a se decide asupra admisibilității cererii proprietarilor mai mici nobili ca actori din Lemény contra fiscului ca înțepătură de proporționarea dreptului de cărcimărit, se pune di de pertractare pe 24 Marte, a. c la 10 ore înainte de ameașii la fața locului în comună Lemény la care se provoacă cei interesați și se infiță cu observarea, că primul exemplarul al cererii se poate vedea la tribunalul de aici, al doilea la oficiul comunal din Lemény.

Des, din ședința tribunalului dela 15 Aprilie, 1882.

Demn de atenție!

PILEPSIE

CONVULSIUNI (sgârciri)

SI

BOLNAVI DE NERVI.

Afă ajutorul sigur prin metoda mea. Onorariu numai după ce se vor vedea rezultatele. Tractament prin epistole, sute de indivizi vindecați.

Profesor Dr. Albert.

Pentru deosebitele succese din partea societății scientifice franceze distins cu medalia cea mare de aur clasa I-mă,

[646] 6. Place du Trône, Paris.

3-4

Nr. 380

[656] 1-3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante gr. or. Bobâlna de clasa a III protopresbiteratul Geoagului I. se deschide concurs cu termin de 30 de dile dela întâia publicare.

Emolumentele sunt:

Casă parochială cu grădină de legumi, pădure și păsune, dela 126 familii căte o ferdelă a 16 cupe cucuruz sfârmit și stola usuată cari toate computate în bani dau un venit anual de 297 fl. 82 cr. v. a.

Concurenții au de așa substerne cererile conform legilor din vigoare vigoare la oficiul protopresbiteratului gr. or. al tractului Geoagului I. și de sunte preoți se fie proveydute cu documentul despre incuviințarea Preavenerabilului Consistoriu.

Hondol 1 Ianuarie 1884.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Geoagului I. în conțelegeră cu comitetul parochial.

Vasiliu Pipoș,
protopresbiter.

Nr. 264.

[651] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III Richis dorf în protopresbiteratul Mediașului, se scrie concurs pe baza înaltei ordinații con-

sistoriale ddto 15 Decembrie 1883
Nro. 4543 B.

Emolumentele sunt:

1. Casa parochială cu două încăperi, cuină și pivniță, un șopron, una sură cu două grajduri, toate în stare bună și coperite cu țigle.
2. 5 Jugăre 1464 □ " pămînt arătoriu și fenețe.

3: Dela 40 familii căte o ferdelă de cucuruz sfârmit și dela 6 vîduve căte o mertă și dela 13 familii neorustici căte 2 dile de lucru.

4. Stolarele usitate în tract.
5. 4 stângini de lemn și virfurile dela aceste.

Doritorii de a ocupa această parohie, au de așa asterne petițiunile lor instruite conform dispozițiunilor Statutului organic și al regulamentului congresual, la subscrисul oficiul protopresbiteral în termen de 30 de dile dela publicarea acestui concurs.

Mediaș 31 Decembrie 1883.

Oficiul ppterale al tractului Mediașului în conțelegeră cu comitetul parochial din Richis dorf.

Dionisiu Chendi,
admstr. ppresbiteral.

Nr. 455.

[649] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantei parohii de clasa a III Costeni protopresbiteratul Solnocului, în sensul ven-

ordin consistorial din 4 August Nr. 2571 B. a. c. se scrie concurs cu terminul de 30 de dile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

a) Folosirea porțiunii canonice a 13 jugere 306 □ pămînt arătoriu și 26 jugere 1039 □ de fanaț.

b) Venitele stolare usitate dela 140 de familii, la olaltă acestea toate computate dau în bani un venit anual de 250 florini v. a.

Doritorii de a competa la acest post să-și astea petițiunile lor instruite în sensul statutului organic și al Reg. pentru parohii la acest oficiu protopresbiteral, până la terminul susindicat în Cupșeni.

Cupșeni în 20 Decembrie 1883.

Dela oficiul protopresbiteral gr. or. al Solnocului.

În conțelegeră cu comitetul parochial